

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

Faget, manastirea cu randunele

(sursa Formula AS)

Pe un deal, aproape de Fagaras, fata in fata cu muntii, s-a aflat candva o manastire la care venea sa se roage marele domn al romanilor, Mihai Viteazul. Rasa de pe fata pamantului de tunurile lui Bucow, pe ruinele ei creste azi o manastire de maici. Modesta inca, aflata la inceput, la slujbele tinute in ea vin sa se roage si pasarile. Asa cum sta pe creasta abrupta a Fagetului, manastirea pare ca vegheaza intreaga lume. Linistea, parfumul ciorchinilor de salcam si roiurile de albine te impresoara din toate partile. Esti sus, in chiar causul transparent al cerului.

Din tinda paraclisului de lemn, vezi valea plina de forfota, furnicarul masinilor si toata Tara Fagarasului, intinsa de o parte si alta a Oltului, pana departe, spre Sibiu. Peste drum, cat un zbor de pasare, sunt muntii cu piscurile inca inzapezite, iar alaturi, la cativa pasi, Fagarasul, cu casele lui vechi si stradute inguste, adunate ca spirala unei cochilii de melc in jurul uriasei cetati de piatra, in care si-a avut resedinta transilvaneana marele unificator al romanilor, Mihai Viteazul.

Manastirea Faget este un loc ciudat, fara porti si fara ziduri inconjuratoare, cu doua chilii netencuite si o biserica abia ridicata din pamant. Putini sunt cei care stiu ca Fagetul este singura manastire de maici din Tara Fagarasului, aflata pe locul primei Episcopii ardelene si al chiliei marelui ierarh Macarie, cel la care venea sa se inchine si sa ceara sfat Marele Voievod. Sub iarba cruda si bogata, se ascunde un tunel de cativa kilometri, care lega in stravechime cetatea din Fagaras de Faget. Asediat de turci, Mihai a strabatut de mai multe ori acest tunel. La capat, il astepta salvarea. Il astepta Dumnezeu.

Altarul cu pasari

Maica Pantelimona paseste intr-un fel anume - negrabit si cu mare grija. Cu scufia pe cap si hainele largi, cernite, pare o bunica blanda si fara varsta. Ne iese in cale si ne pofteste surazator in casa Domnului, asa cum cere randuiala monahala, vorbind despre martiriul ortodoxiei fagarasene, despre sutele de manastiri distruse de austrieci, la 1750.

Sub pulpana fosnitoare a straielor calugaresti, pasii abia ating cararea. Parca se roaga, luand aminte la tot ce ating. In adancul uitat al pamantului, odihnesc oseminte de calugari si ostasi. E loc sfant, stropit cu lacrimi si sange. Nu intamplator, Fagetului i se mai spune Golgota Ardealului. Golgota suferintei ortodoxe. Intredeschisi a visare, ochii vad ceea ce a fost candva: o adevarata metropola spirituala, cu episcopie si scoala de diaconi, cu o manastire falnica si bogata, cu 188 de vietuitori si 38 de preoti. Rasuna tot Ardealul de glasul clopotelor si de cantarile calugaresti. Dar focul pus de oastea lui Bucow si masacrarea calugarilor, aruncati apoi intr-o groapa comuna, au ingropat privescarea in cenusa.

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

Nici acum nu se știe unde anume va fi fost cimitirul, biserica și fostele chilii ctitorite de Mihai Viteazul. Oastea lui Bucov a vrut să distrugă până și restul de amintiri: bucăți fumegoase de zid, cruci și morminte. Cu plugul a arat poiana mănăstirii, iar în locul ei, catanele împaratești au plantat pădure de fagi. Totul s-a pierdut și s-a risipit, în afara unui nume pe care țărânii l-au păstrat cu sfîntenie vreme de 300 de ani: Dealul Crucii, dealul mănăstirii actuale, ridicată după 1992 pe un indemn tainic și un semn ceresc - visul repetat al unui localnic, care și-a donat pământul fără să ezite, spre truda maicutelelor și slava lui Dumnezeu.

Maica Pantelimona are multe de spus. Vorbeste avântat despre credință, despre istoria pe care nu trebuie să o pierdem niciodată și repeta mereu: "Locul acesta este sfânt. Toată viața l-am căutat". Apoi se oprește și, teribil de emoționată, ne face semn să luăm aminte: pe ușa deschisă a bisericii își fac apariția două rândunele, care, după un zbor planat, se așază fiecare în dreptul icoanelor împaratești - una lângă Maica Domnului, alta lângă Hristos. "De trei ori pe zi, chiar înainte de slujbele rânduite, intră în biserică și, în cea mai mare tăcere, se închină la Creatorul lor". Uimiți, privim și noi spectacolul rugăciunii fără cuvinte. Dacă nu am fi văzut cu ochii noștri, nu am fi crezut.

Vedenia, curcubeul și tunetul

De cum ajungi în dealul Mănăstirii Faget, simți că locul acesta are ceva tainic și deosebit. Maica Pantelimona l-a visat dintru început. Tocmai trecea printr-un moment greu al vieții. Medicii îi descoperiseră o tumoră la creier și nu-i mai dădeau nici o șansă de vindecare. Trăind încă în lume, la Voievodeni, maica a început să se roage, cerându-i lui Dumnezeu un semn de limpezire și ajutor. La un moment dat, într-o fracțiune de secundă, cu ochii deschisi fiind, a visat dealul. Era sus, într-o grădina cu pomi, cu flori de salcâm și roiuri de albine, și o voce îi zicea poruncitor: "Uita-te bine în jur. Aici ai să stai tot restul zilelor tale". Necrezând în vise și vedenii, maica a îndepărtat imaginea și, un timp, a uitat. S-a pus la rugăciune cu o și mai mare răvnă. Oricum, viața ei nu avea acum decât un singur drum și o singură țintă - spre Dumnezeu.

Cu post, cu lacrimi și răbdare, după ani și ani, lucrurile au început să se lege de la sine, miraculos: spre uimirea medicilor, tumoră s-a resorbit, iar un localnic, Vasile Balba, și-a donat pământul pentru mănăstire, chiar pe Dealul Crucii. "Așa a vrut Dumnezeu", zice maica. "Mi-a dat 15 ani de boală, dar nu mi-a dat moarte. A vrut să-mi deschidă ochii și să-l urmez Lui. Am știut că-l fac voia de la bunul început. Mereu am simțit ajutorul și semnele venite de la El. Bolnava fiind, mergeam în pelerinaj la mănăstiri, dar, oricât de frumoase erau lacasurile, nu-mi era de ajuns. În suflet, simteam un foc aprins și o dorință - să fie și la Făgăraș o mănăstire de maici.

Nu mă tem să o spun: minunile ne înconjoară la tot pasul, doar ochi să avem pentru ele. Eu m-am vindecat de cancer, când rudele mele deja străngeau bani de înmormântare. Apoi, rugându-mă 40 de zile la Maica Domnului, a venit sateanul să ofere locul de mănăstire, neștiind că tocmai acolo

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

fusesera episcopia și metropola lui Mihai Viteazul. Nu aveam nici bani și nici ajutor, dar, fără să mai stau pe gânduri, am pornit singura la drum, deși locul era aspru și salbatic - numai hiciuri și pădure de netrecut. Nu m-am tulburat. Un curcubeu minunat m-a însoțit tot timpul și, în vale, un nor a trasnit de trei ori - semn de îngadușință și de binecuvântare. Cu toporisca îmi faceam carare printre tufe și muraris, iar când am ajuns în culmea dealului, am simțit că mi se taie picioarele. În fața mea, se deschidea grădina plină de flori pe care o văzusem în vis, reamintindu-mi cuvintele rostite de sus. Atunci, am știut că nu voi mai pleca de pe Dealul Crucii până la sfârșitul vieții și în urma mea va rămâne o mănăstire falnică și sfântă, ca o mireasă înconjurată de flori și salcâmi."

În mănăstire, maica Pantelimonă este de toate - econom și diaconită, zidar și socăcită. Se scoală prima și se culcă ultima. Munceste pe brânci și nu va avea liniște, până nu va vedea terminată întreaga incintă. Mănăstirea e pravilă și canonul ei de mulțumire pentru mila lui Hristos, care i-a redat sănătatea. E o povară aspră și dulce, și nimeni nu i-o poate lua, sub nici un chip. Privește mângaietor paraclisul, icoanele și stergarele ardelenesti de pe perete și zice plină de speranță: "Biserica cea mică o construiește pe cea mare". Privește spre muntele încă înzăpezit din zare și cugetă ca pentru sine: "Nu eu am ales locul, ci locul m-a ales pe mine".

Cu o mistică profundă, simplă și netulburată, vede la tot pasul miracolul și fapătirea lui Dumnezeu. Toate s-au legat și au venit parca de la sine. Ducându-se după lemn de construcție la Cluj, a intrat fără să știe de ce în curtea unui gospodar și acesta i-a spus: "Ce bine că ai sosit. Grinzile și cheresteaua te asteaptă", povestindu-i apoi că el voia să-și facă o casă nouă, dar fiul său, grav bolnav, s-a trezit dimineața în putere și i-a spus că cineva i-a apărut în vis, îndemnându-l să daruiască lemnul unei mănăstiri. În alta zi, caruta în care urca cimentul și caramizile pentru biserică s-a răsturnat într-un sant. Speriată că vine noaptea și nu știe ce să mai facă, maica a apucat doar să-L strige pe Iisus: "Doamnă, ajută mănăstirii Tale!", și imediat, ca din pământ, au apărut dintr-o parte și din alta două tractoare, oferindu-se să-i sara în ajutor.

Pentru maica Pantelimonă, tot ce trăiește la Faget este un miracol - de la rezervorul imens, care păstrează apa săptămâni în șir, de zici că atunci e luată de la izvor, și până la întâmplarea văzută cu ochii ei în paraclis, unde un copil mut i-a răspuns preotului, în timpul botezului: "Ma lepadă de satana" - cu o voce puternică, de om bătrân -, după care a rostit la fel de clar și fără de tagadă: "Fac voia lui Dumnezeu".

Amintirea parintelui Arsenie Boca

Mănăstirea Faget a început în urma cu zece ani, pornind de la un vis. Fără curent și fără apă, maica și-a ridicat în coliba ei o catedrală de gânduri, cu turle și clopote imense, rugându-se dimpreună cu pasările cerului, care și acum - înainte de vecernie și utrenie - continuă să intre în biserică și să se închine la Stăpânul și Creatorul lor, în timp ce maica, sugrumată de emoție, le privește amintindu-și de

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

vorbele marelui duhovnic Arsenie Boca: "Fii duhovnicesti, ce minunat ar fi daca omul ar lua exemplu de la faptura necuvantatoare a lui Dumnezeu, de la pasarile cantatoare ale cerului, pana la vaca sau oaia cea blanda, care se inchina cu copita inainte de a se culca".

Privind in urma cu 50 de ani si intrezarind figura daltuita in granit a lui Arsenie Boca, ochii maicii prind a licari o bruma de lacrimi, amintindu-si ca parintele a crescut-o duhovniceste si a merit-o inca din burta mamei, spunand in curtea bisericii din Sambata, de fata cu toata lumea: "Tu, Tore (alintul de la Victoria), fata pe care o cresti in pantec nu e a ta. S-o dai la manastire ca, daca nu, va fi vai si amar de sanatatea ei".

Invesmantat in straie albe, cu parul pana la umeri si barba crescuta prelung, Arsenie Boca te aseza pe scaunul de spovada si, fixandu-te cu ochii lui adanci si rascolitori, te privea cum plangi fara motiv, insotindu-te cu lacrima lui intristata: "Bine si curat este sa-ti plangi pacatele, ca nu cumva sa te planga ele pe tine". Apoi, intorcea capul spre calugarasii ce trebaluiau in biserica, certandu-i apasat si cu masura: "Sa fim cu luare aminte. Sunt multi postitori si calugari albi in lume. Nu va trufiti. Nu manastirea cu ziduri si porti mantuieste, ci manastirea nevazuta din sufletul nostru".

Maica Pantelimona nu l-a vazut trecand prin usile ferecate ale inchisorii si nici zburand prin vazduh, cum dau marturie unii ucenici. Ea stie ca pe vremea comunistilor atei, parintele Arsenie vedea, cu ochii mintii, ca in Fagaras va fi o manastire de maici, si le indemna pe tinerele fete sa intre in monahism, cerandu-le sa fuga de avutia cea lumeasca, in care "una ridica zestre si case, alta mosteneste si alta risipeste". Tare ii placea parintelui cuvantul socotit si cu miez, si nu exista ocară mai mare pentru el, decat sa spuna cuiva ca nu are cuvânt. Pentru el, cuvântul era sfânt. Cuvântul era chiar intruparea lui Hristos.

Parintele Arsenie, Sfântul Ardealului, iubea din tot sufletul omul, cu virtutile si pacatele lui. Il iubea laolalta cu toata faptura lui Dumnezeu, chiar si cand il certa. Odata, maica l-a gasit la Manastirea Sinaia inconjurat de noua caini, alintandu-i si zicand: "Acestia sunt Lazarii mei. Ei ma pazesc". Apoi, s-a uitat la maica Pantelimona si a indemnat-o sa ia aminte: "Pilda cea mare este cainele. Il bati, il certi, nu-i dai de mancare si el tot la tine vine sa te apere. Fa la fel cu oamenii si vei vedea ce patesti".

Maica e fericita ca si-a gasit, in sfarsit, locul si linistea. E fericita ca, peste toate, a implinit vrerea parintelui Arsenie, de a ridica obste de maici, chiar pe locul metropolei lui Mihai Viteazul. Desi stramtorata de saracie si griji, se multumeste cu ce are. Asteapta ca un crestin sa vina cu o masina de forat pentru apa si un altul sa-i daruiasca puieti de salcami, pentru a impaduri intreg dealul. Nu se grabeste si stie ca, daca vrea, Dumnezeu i le ofera pe toate, intr-o clipita.

Cand da de un necaz si o incercare mai mare, cade in rugaciune la Maica Domnului si se plimba prin micul cimitir al manastirii, dupa care se reintoarce la treburile obtii, nu fara a mai citi o data

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

versurile de pe crucea surorii Maria (si ea ucenica a parintelui Arsenie), care la 90 de ani a vrut sa-si doarma somnul cel de veci pe Dealul Crucii din Faget: "Sufletul e o taina/ Viata e un vis/ Sufletelor blande/ Cerul e deschis".

